

УДК 342.9

doi: <https://doi.org/10.33270/01191123.15>

Пашковська М. В. – кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник, старший науковий співробітник наукової лабораторії з проблем превентивної діяльності та запобігання корупції навчально-наукового інституту № 3 Національної академії внутрішніх справ, м. Київ
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9087-0290>;

Федоровська Н. В. – старший науковий співробітник наукової лабораторії з проблем превентивної діяльності та запобігання корупції навчально-наукового інституту № 3 Національної академії внутрішніх справ, м. Київ
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2019-778X>

Оцінка корупційних ризиків у діяльності МВС України: поняття, причини та наслідки

Метою статті є дослідження правового регулювання корупційних ризиків у системі Міністерства внутрішніх справ України, висвітлення факторів, що зумовлюють їх посилення, і методи протидії їм. **Методологія.** Завдяки методу синтезу наукових розробок вітчизняних та іноземних дослідників із цієї проблематики й аналізу нормативно-правових актів у сфері протидії корупції сформовано понятійний апарат оцінки корупційних ризиків у системі Міністерства внутрішніх справ України. Статистичні дані щодо корупційних злочинів, учинених службовими особами правоохоронних органів, засвідчують ефективність використання методу анкетування та інтерв'ювання. **Наукова новизна.** У статті запропоновано шляхи розв'язання проблеми зниження рівня корупції в системі Міністерства внутрішніх справ України на підставі системного підходу, організації освітніх заходів та об'єднання зусиль громадських організацій, закладів, установ і підприємств, що належать до сфери управління Міністерства внутрішніх справ. **Висновки.** Важливе значення в протидії корупції мають науково-методичні напрацювання щодо виявлення корупційних ризиків у діяльності органів й установ Міністерства внутрішніх справ України з подальшою їх реалізацією. Зниження рівня корупції в системі Міністерства є можливим лише за умов кооперації зусиль керівництва відомства, закладів, установ, підприємств, що належать до сфери управління Міністерства внутрішніх справ України, і громадських організацій задля забезпечення системного підходу до запобігання та протидії корупції.

Ключові слова: корупційний ризик; оцінка; чинник; антикорупційна програма; недоброчесність; ідентифікація; виявлення; Міністерство внутрішніх справ.

Вступ

Нині в нашій державі реалізують низку заходів у сфері запобігання та протидії корупції. Одним з основних напрямів запобігання цьому явищу є виявлення (ідентифікація) корупційних ризиків, які можуть виникнути в діяльності державних службовців.

З метою забезпечення єдиного підходу до оцінювання корупційних ризиків в органах влади, що виникають під час реалізації ними своїх повноважень, Національне агентство з питань запобігання корупції затвердило методологію оцінювання корупційних ризиків у діяльності органів державної влади ("Rishennia NAZK", 2016).

Дослідженню обставин, що є сприятливими для виникнення та поширення корупції, присвятили свої наукові розробки такі вчені: О. Бусол (Busol, 2014), Л. Доля, М. Мельник, О. Прохоренко, С. Рогульський, В. Сташис, М. Хавронюк, С. Шатрава (Shatrava, 2017) та ін. Крім того, аналіз проблем корупції в галузі вітчизняного й іноземного державного управління здійснювали В. Боднар (Bodnar, 2019), Ю. Буравльов, М. Голомша, Ю. Дмитрієв (Dmytriiev, 2018), К. Магомедов (Magomedov, 2015), С. В. Арбогаст (Arbogast, 2017), З. М. Ханаях, С. Дауд, М. А. Тауфік (Hanayiah, Daud, & Taufik, 2017). Водночас у науковій

літературі питання виявлення й оцінювання корупційних ризиків у діяльності органів МВС України висвітлено недостатньо.

Мета і завдання дослідження

Мета дослідження полягає в тому, щоб визначити поняття та складові оцінювання корупційних ризиків у діяльності МВС України.

Виклад основного матеріалу

Політика МВС України щодо запобігання та протидії корупції в апараті Міністерства ґрунтується на підходах забезпечення дотримання прав людини й основоположних свобод, стандартів доброчесності на публічній службі; нетерпимості до виявів корупції; відкритості й прозорості процесів підготовки та прийняття публічних рішень, а також створення механізмів партнерства з інститутами громадянського суспільства.

Протягом 2015–2019 років Міністерство здійснило низку реформаційних заходів, спрямованих на зниження рівня корупції в системі МВС України, зокрема інституційного спрямування. Створено Національну поліцію, до якої, за результатами прозорого конкурсу, обрано новий склад працівників, орієнтованих на нетерпимість до виявів корупції.

Затверджено нову структуру апарату МВС України, у складі якої утворено Управління запобігання корупції та проведення люстрації як уповноважений підрозділ МВС України з питань запобігання та виявлення корупції.

Упродовж останніх років Міністерство підготувало та прийняло низку законодавчих актів з удосконалення якості надання адміністративних та інших послуг, які належать до компетенції МВС України. Нині в Україні функціонують 155 територіальних сервісних центрів МВС (ТСЦ МВС), із них 101 – нового зразка, які надають послуги за принципом «єдиного вікна» у форматі відкритого офісу. У ТСЦ МВС нового зразка запроваджено систему електронної черги й електронних інфобоксів. Забезпечено моніторинг якості надання послуг у залах обслуговування, а в деяких центрах на робочих місцях встановлено веб-камери для запису процесу обслуговування, створено належні умови для обслуговування осіб з інвалідністю, а також дитячий куточок.

У системі МВС України діяльність щодо запобігання корупції зосереджено на сферах із підвищеним ризиком корупційних виявів.

На підставі досліджень міжнародної організації Transparency International за 2017 рік Леслі Холмс дійшов висновку, що хабарі найчастіше дають поліцейським. Це засвідчує те, що їхня діяльність є найкорумпованішою. Корупція в поліції виявляється в різних формах (Holmes, 2018).

Основною мотивацією для вчинення злочинів працівниками Національної поліції у сфері службової діяльності, на думку В. Боднара, є прагнення покращити своє матеріальне становище (47,6 %), задовольнити психологічні потреби (самовираження, кар'єрне зростання тощо) (29,3 %) і жити в достатку (18,1 %) (Bodnar, 2019, p. 55).

Згідно з результатами Звіту про стан протидії корупції (форма № 1-KOP), збільшилася кількість працівників правоохоронних органів, притягнутих до адміністративної відповідальності (штраф) за корупційні правопорушення (2014 року – 51 особа, 2015-го – 45, 2016-го – 15, 2017-го – 48, 2018-го – 256) ("Nakaz MVS Ukrainy", 2019).

Водночас, порівняно з 2015 роком, зменшилася кількість працівників правоохоронних органів, які вчинили кримінальні корупційні правопорушення. 2015 року таких осіб налічувалося 203, 2016 року – 268, 2017 року – 246, 2018 року – 201. За ст. 368 КК України (прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди) 2018 року 141 особа вчинила кримінальні корупційні правопорушення, що становить 70 % таких правопорушень

(2017 року – 166 осіб, або 67 %) ("Nakaz MVS Ukrainy", 2019).

Актуальним є питання визначення сутності, особливостей і наукового обґрунтування поняття «запобігання корупції в діяльності органів Національної поліції», що є необхідною складовою антикорупційної політики держави, ефективність якої полягає в належному виконанні працівниками Національної поліції своїх повноважень з питань дотримання прав і свобод людини та громадянина (Shatrava, 2017, p. 428).

Протидія численним факторам, що сприяють корупції, можлива завдяки методам, які значно знизили б рівень корупції (у Сінгапурі та Грузії): оцінка ризиків, моніторинг способу життя, обмеження дискреційного прийняття рішень, радикальна реструктуризація, поглиблене психологічне тестування, поліпшення умов праці та запровадження антикорупційних агентств, не залежних від поліції (Holmes, 2018).

Не розв'язавши проблему кадрової корупції в органах державного управління, принаймні не мінімізувавши негативні наслідки її виявів, неможливо досягти вагомих результатів у протидії корупції загалом (Magomedov, 2015, p. 44).

Правовим підґрунтям антикорупційної діяльності МВС є Закон України «Про запобігання корупції», розпорядження Кабінету Міністрів України «Деякі питання запобігання корупції в міністерствах, інших центральних органах виконавчої влади» від 5 жовтня 2016 року № 803-р, «Про схвалення Стратегії комунікацій у сфері запобігання та протидії корупції» від 23 серпня 2017 року № 576-р, «Про схвалення Стратегії розвитку органів системи Міністерства внутрішніх справ на період до 2020 року» від 15 листопада 2017 року № 1023-р, а також рішення Національного агентства з питань запобігання корупції «Про затвердження Методології оцінювання корупційних ризиків у діяльності органів влади» від 2 грудня 2016 року № 126, «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо підготовки антикорупційних програм органів влади» від 19 січня 2017 року № 31 та «Про затвердження Порядку підготовки, подання антикорупційних програм на погодження до Національного агентства з питань запобігання корупції та здійснення їх погодження» від 8 грудня 2017 року № 1379.

З метою розроблення ефективної системи запобігання і протидії корупції та подальшого впровадження механізмів прозорості, доброчесності, зниження рівня корупційних ризиків у системі МВС України та зміцнення довіри громадян до діяльності правоохоронних органів щороку розробляють Антикорупційну програму МВС України. Її формують з огляду на результати здійсненого аналізу корупційних ризиків у сфері діяльності МВС України, які засвідчують, що з

95 заходів (один захід знято з виконання на підставі рішення комісії з оцінки корупційних ризиків та моніторингу виконання антикорупційної програми МВС України від 23 жовтня 2018 року), які зацікавлені підрозділи, органи/формування чи установи МВС України мали реалізувати 2018 року; виконано 93 заходи, або 98 % (2017 року – 91 %); на стадії виконання знаходяться два, або 2 % (на противагу 9 % 2017 року) ("Nakaz MVS Ukrainy", 2019).

Постійно діючим консультативно-дорадчим органом МВС України є комісія з оцінки корупційних ризиків та моніторингу виконання антикорупційної програми МВС України, завданнями якої є:

1) проведення оцінки корупційних ризиків у діяльності МВС;

2) розроблення за результатами проведеної оцінки пропозицій щодо усунення виявлених корупційних ризиків у діяльності МВС;

3) підготовка пропозицій до проекту річної антикорупційної програми МВС;

4) координація та моніторинг виконання річної антикорупційної програми МВС;

5) надання консультацій і пропозицій з питань запобігання корупції, розгляд інформації про підозру в корупції ("Nakaz MVS Ukrainy", 2017).

До її складу входять 36 осіб, зокрема: представники 25 структурних підрозділів апарату МВС України та Головного сервісного центру МВС (міжрегіональний територіальний орган з надання сервісних послуг МВС), а також представники міжнародних і громадських організацій. До проведення оцінки корупційних ризиків залучено експертів з Національної академії внутрішніх справ і Державного науково-дослідного інституту МВС України ("Zvit za rezultatamy otsinky", 2019).

Корупційним ризиком слід вважати ймовірність того, що відбудеться подія корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією, яка негативно позначається на досягненні органом влади визначених завдань.

Своєю чергою *оцінка корупційних ризиків* є процесом визначення, аналізу та безпосередньої оцінки корупційного ризику ("Rishennia NAZK", 2016).

У дисертаційному дослідженні Ю. Дмитрієв запропонував алгоритм механізму оцінювання корупційних ризиків у системі державного управління: 1) аналіз функцій і повноважень об'єкта оцінки; 2) аналіз нормативних актів та організаційних документів об'єкта оцінки; 3) аналіз корупціогенних посад об'єкта оцінки; 4) безпосередня оцінка настання ризику та рівня його впливу; 5) документування результатів оцінки ризиків (Dmytriiev, 2018, p. 138).

Чинники корупційних ризиків у нормативно-правових актах та організаційно-управлінській

діяльності МВС України виявляють шляхом дослідження (аналізу) зовнішнього та внутрішнього середовища МВС. Зокрема, проведено анонімне анкетування працівників апарату МВС України й територіальних органів з надання сервісних послуг МВС та онлайн-опитування (через офіційний веб-портал МВС) представників громадськості, які взаємодіяли (взаємодіють) із МВС. Проведено також анонімне анкетування учасників круглих столів у трьох регіонах (міста Харків, Дніпро, Львів) із залученням представників державних органів, організацій системи МВС України з дев'яти областей та учасників III Міжнародної науково-практичної конференції «Реалізація державної антикорупційної політики в міжнародному вимірі» (м. Київ). Респондентам було запропоновано 10 питань, зокрема щодо визначення основних причин корупційних виявів у діяльності МВС України, фактів корупційних виявів під час надання адміністративних, освітніх і медичних послуг тощо. Крім того, використано результати соціологічного опитування працівників органів системи МВС України, які було проведено протягом вересня 2018 року на виконання доручення Міністра внутрішніх справ України «Про проведення опитування працівників органів системи МВС» від 20 березня 2018 року № 3682/01/10-2018. Загальна кількість охоплених анкетуванням та опитуванням респондентів становить близько 23 тис. осіб.

За результатами анкетування визначено перелік функцій (процесів) МВС України, які потребують аналізу та безпосередньої оцінки корупційних ризиків, зокрема серед:

– загальних – управління фінансами.

Наочним прикладом ідентифікованого корупційного ризику в цій сфері є наявність можливості необґрунтованого внесення змін до штатного розпису та кошторису.

Чинником корупційного ризику є те, що під час затвердження обсягів фінансування розпорядників нижчого рівня відбувається вплив на забезпеченість установ фінансовими ресурсами в бюджетному періоді (дефіцит чи надлишкове фінансування).

Можливі наслідки: диспропорція фінансування підрозділів, які належать до сфери управління МВС України, неефективне використання коштів;

– спеціалізованих – надання медичних послуг; надання освітніх послуг; ліцензійна та дозвільна діяльність; надання адміністративних послуг (сервісні послуги МВС України).

Наочним прикладом ідентифікованого корупційного ризику у сфері надання медичних послуг є наявність у працівника закладу охорони здоров'я, що належить до сфери управління МВС України, можливості задовольнити свій

особистий інтерес під час призначення та виділення безкоштовних ліків.

Чинником, що впливає на корупційний ризик, є відсутність практики інформування осіб, які обслуговуються в закладах охорони здоров'я МВС України та мають право на забезпечення безкоштовними ліками, щодо наявності й порядку отримання їх.

Можливі наслідки: отримання безкоштовних ліків особами, які, відповідно до законодавства, не мають на це права; вчинення корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією; втрата репутації серед осіб, які звертаються за наданням медичних послуг до закладів охорони здоров'я МВС України.

Ідентифікованим корупційним ризиком у сфері надання освітніх послуг є можливий вплив на результати складання заліків (іспитів).

Чинником, що впливає на корупційний ризик, є недоброчесність науково-педагогічного складу.

Можливі наслідки: незначні фінансові втрати; адміністративна відповідальність за вчинене правопорушення; втрата репутації МВС України серед громадян ("Opus identyfikovanukh koruptsiinykh ryzykiv", 2019).

Оцінювання корупційних ризиків здійснюють за критеріями ймовірності виникнення ідентифікованих корупційних ризиків (низький, середній або високий рівні) та наслідків корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією.

Оцінювання ймовірності виникнення корупційного ризику визначено відповідно до періодичності випадків учинення корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією, з огляду на часові межі, а саме:

– напевно або майже напевно – корупційне правопорушення чи правопорушення, пов'язане з корупцією, може бути вчинено в короткостроковій перспективі – найближчі кілька місяців (до одного року), може бути повторено;

– зрідка – корупційне правопорушення чи правопорушення, пов'язане з корупцією, було вчинено лише раз упродовж останніх трьох років,

та існує ймовірність, що його буде вчинено протягом трьох років;

– ніколи – корупційне правопорушення чи правопорушення, пов'язане з корупцією, не було вчинено, і вірогідність його вчинення майже виключено ("Rishennia NAZK", 2016).

Наукова новизна

На підставі здійсненого аналізу можна дійти висновку, що знизити рівень корупції в системі МВС України можливо за умов системного підходу й об'єднання зусиль керівництва МВС, закладів, установ і підприємств, що належать до сфери управління МВС та громадських організацій.

Безперечно, обмежити вплив корупційних ризиків на діяльність органів й установ МВС України можливо шляхом розроблення ефективних механізмів запобігання корупції та конфлікту інтересів, встановлення дієвого контролю за дотриманням працівниками органів МВС принципів доброчесності.

Основними критеріями виконання заходів антикорупційних програм слід вважати мінімізацію ідентифікованого корупційного ризику у зв'язку з виданням нормативно-правового акта, прийняттям організаційно-розпорядчого документа, проведенням заходів освітнього й методичного спрямування. Крім того, позитивний досвід здійсненого онлайн-опитування (через офіційний веб-портал МВС України) серед представників Міністерства та громадськості спрямовує відомство на систематичне його проведення та врахування в подальшій діяльності.

Висновки

Окреслене питання потребує ґрунтовного наукового осмислення та комплексного теоретичного вивчення з метою реалізації освітніх заходів серед працівників системи МВС України. Протидія чинникам, що сприяють корупції, буде ефективною завдяки застосуванню методів оцінювання ризиків, моніторингу способу життя, скороченню дискреційних повноважень і функціонуванню незалежних антикорупційних агентств.

REFERENCES

- Arbogast, S.V. (2017). *Essay 2: How a Corporation Becomes Corrupt Chapter 4 Resisting Corporate Corruption: Cases in Practical Ethics from Enron Through the Financial Crisis*. doi: <https://doi.org/10.1002/9781119323679.ch4>.
- Bodnar, V.Ye. (2019). Zapobihannia koruptsiinym zlochynam, uchynenym politseiskymy [Preventing Corruption Offenses Committed by Police]. *Naukovyi visnyk Natsionalnoi akademii vnutrisnih sprav, Scientific Bulletin of the National Academy of Internal Affairs*, 2(111), 55-60. Retrieved from <https://scientbul.naiu.kiev.ua/index.php/scientbull/article/view/1047>. doi: <https://doi.org/10.33270/01191112.55> [in Ukrainian].
- Busol, O.Yu. (2014). *Protydiia koruptsiinii zlochynnosti v Ukraini u suchasnyi period [Combating Corruption Crime in Ukraine in the Modern Period]*. Kyiv : In Yure [in Ukrainian].
- Dmytriiev, Yu.V. (2018). *Mekhanizmy otsinky ta minimizatsii koruptsiinykh ryzykiv u systemi derzhavnoho upravlinnia Ukrainy [Mechanisms of assessment and minimization of corruption risks in the system of public administration of Ukraine]*. *Candidate's thesis*. Mariupol [in Ukrainian].

- Hanapiyah, Z.M., Daud, S., & Taufik, Wan M.A. (2017). The mediating effect of employee compensation on integrity and corruption risk. *International Economics and Business Management Conference*. (pp. 520-529). Universiti Tenaga Nasional, Sultan Haji Ahmad Shah Campus, Pahang. doi: <https://dx.doi.org/epsbs.2018.07.02.56>.
- Holmes, L. (2018). *Police Corruption*. *Oxford Research Encyclopedia of Criminology and Criminal Justice*. doi: <https://doi.org/10.1093/acrefore/9780190264079.013.633>.
- Holomsha, M. (2011). Koruptsiini ryzyky oboronnoho sektoru Ukrainy [Corruption risks of Ukraine's defense sector]. *Posylennia dobrochesnosti ta protydiia koruptsii v oboronnomu sektori Ukrainy, Strengthening integrity and combating corruption in Ukraine's defense sector*: Proceedings of the International Conference. O.O. Kotelianets (Eds.). (pp. 20-22). Kyiv: Nats. in-t strateh. doslidzh. [in Ukrainian].
- Magomedov, K.O., Ponomarenko, B.T., Rybakova, I.N., & Sulemov, V.A. (2015). *Kadrovaia korruptsiia v sisteme gosudarstvennogo i munitsipalnogo upravleniia [Personnel corruption in the system of state and municipal government]*. doi: <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.2665660> [in Russian].
- Nakaz MVS Ukrainy "Antykoruptsiina prohrama Ministerstva vnutrishnikh sprav Ukrainy na 2019 rik": vid 22 liut. 2019 r. No. 121 [Order of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine "Anti-corruption program of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine for 2019" from February 22, 2019, No. 121]. (n.d.). [nazk.gov.ua](https://nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2019/05/Ministerstvo-vnutrishnikh-sprav-Ukrayiny-04.03.2019.pdf). Retrieved from <https://nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2019/05/Ministerstvo-vnutrishnikh-sprav-Ukrayiny-04.03.2019.pdf> [in Ukrainian].
- Nakaz MVS Ukrainy "Polozhennia pro komisiuu z otsinky koruptsiinykh ryzykiv ta monitorynhu vykonannia antykoruptsiinoi prohramy Ministerstva vnutrishnikh sprav Ukrainy": vid 4 sich. 2017 r. No. 1 [Order of the Ministry of Internal Affairs "Regulations on the Commission for Corruption Risk Assessment and Monitoring of the Anti-Corruption Program of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine" from January 4, 2017, No. 1]. (n.d.). mvs.gov.ua. Retrieved from [https://mvs.gov.ua/upload/file/sklad_kom_s_z_oc_nki_korupc_ynih_rizik_v_ta_mon_toringu_vikonannya_antikorupc_yno_programi_m_n_sterstva_vnutr_shn_h_sprav_ukra_ni_\(1\).doc](https://mvs.gov.ua/upload/file/sklad_kom_s_z_oc_nki_korupc_ynih_rizik_v_ta_mon_toringu_vikonannya_antikorupc_yno_programi_m_n_sterstva_vnutr_shn_h_sprav_ukra_ni_(1).doc) [in Ukrainian].
- Opys identyfikovanykh koruptsiinykh ryzykiv u diialnosti MVS, chynnyky koruptsiinykh ryzykiv ta mozhlyvi naslidky koruptsiinoho chy poviazanoho z koruptsiiei pravoporushennia (dodatok 1 do zvituu za rezultatamy otsinky koruptsiinykh ryzykiv u diialnosti MVS vid 22 luit. 2019 r.) [Description of identified corruption risks in the MIA's activities, factors of corruption risks, and possible consequences of corruption or corruption-related offenses (Annex 1 to the report on the results of the corruption risk assessment of the Ministry of Internal Affairs from February 22, 2019)]. (n.d.). nazk.gov.ua. Retrieved from <https://nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2019/05/Ministerstvo-vnutrishnikh-sprav-Ukrayiny-04.03.2019.pdf> [in Ukrainian].
- Rishennia NAZK "Metodolohiia otsiniuvannia koruptsiinykh ryzykiv u diialnosti orhaniv vlady": vid 2 hrud. 2016 r. No. 126 [Decisions of the National Anti-Corruption agency "Methodology for Assessing Corruption Risks in the Activity of Authorities" from December 2, 2016, No. 126]. (n.d.). zakon.rada.gov.ua. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1718-16> [in Ukrainian].
- Shatrava, S.A. (2017). Zapobihannia koruptsii v diialnosti orhaniv natsionalnoi politsii yak neobkhidna skladova antykoruptsiinoi polityky derzhavy [Prevention of corruption in the activities of the national police bodies as a necessary component of the state's anti-corruption policy]. *Forum Prava, Forum of Law*, 5, 427-434. doi: <http://doi.org/10.5281/zenodo.206140> [in Ukrainian].
- Zvit za rezultatamy otsinky koruptsiinykh ryzykiv u diialnosti Ministerstva vnutrishnikh sprav Ukrainy vid 22 liut. 2019 r. No. 121 (dodatok 1 do Antykoruptsiinoi prohramy MVS na 2019 rik) [Corruption Risk Assessment Report on the Activity of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine: Order of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine dated February 22, 2019, No. 121 (Annex 1 to the 2019 MIA Anti-Corruption Program)]. (n.d.). nazk.gov.ua. Retrieved from <https://nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2019/05/Ministerstvo-vnutrishnikh-sprav-Ukrayiny-04.03.2019.pdf> [in Ukrainian].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Arbogast S. V. Essay 2: How a Corporation Becomes Corrupt Chapter 4 Resisting Corporate Corruption: Cases in Practical Ethics from Enron Through the Financial Crisis (13 October 2017). doi: <https://doi.org/10.1002/9781119323679.ch4>.
- Боднар В. Є. Запобігання корупційним злочинам, учиненим поліцейськими. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2019. № 2 (111). С. 55–60. URL: <https://scientbul.naiu.kiev.ua/index.php/scientbul/article/view/1047>. doi: <https://doi.org/10.33270/01191112.55>.
- Бусол О. Ю. Протидія корупційній злочинності в Україні у сучасний період : монографія. Київ : Ін Юре, 2014. 564 с.
- Дмитрієв Ю. В. Механізми оцінки та мінімізації корупційних ризиків у системі державного управління України : дис. ... канд. наук з держ. упр. : 25.00.02. Маріуполь, 2018. С. 138.
- Hanapiyah Z. M., Daud S., Taufik Wan M. A. The Mediating Effect of Employee Compensation on Integrity and Corruption Risk. *International Economics and Business Management Conference*. 2017. P. 520–529. Universiti Tenaga Nasional, Sultan Haji Ahmad Shah Campus, Pahang. doi: <https://dx.doi.org/epsbs.2018.07.02.56>.
- Holmes L. Police Corruption. *Oxford Research Encyclopedia of Criminology and Criminal Justice*. 2018. doi: <https://doi.org/10.1093/acrefore/9780190264079.013.633>.
- Голомша М. Корупційні ризики оборонного сектору України. *Посилення доброчесності та протидія корупції в оборонному секторі України* : матеріали Міжнар. конф. (Київ, 16 трав. 2011 р.) / за ред. О. О. Котелянець. Київ : Нац. ін-т стратег. дослідж., 2011. С. 20–22.
- Магомедов К. О., Пономаренко Б. Т., Рыбакова И. Н., Сулемов В. А. Кадровая коррупция в системе государственного и муниципального управления. 2015. doi: <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.2665660>.

- Антикорупційна програма Міністерства внутрішніх справ України на 2019 рік : наказ МВС України від 22 лют. 2019 р. № 121. URL: <https://nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2019/05/Ministerstvo-vnutrishnih-sprav-Ukrayiny-04.03.2019.pdf>.
- Положення про комісію з оцінки корупційних ризиків та моніторингу виконання антикорупційної програми Міністерства внутрішніх справ України : наказ МВС України від 4 січ. 2017 р. № 1. URL: [https://mvs.gov.ua/upload/file/sklad_kom_s_z_oc_nki_korupc_ynih_rizik_v_ta_mon_toringu_vikonannya_antikorupc_yno_programi_m_n_sterstva_vnutr_shn_h_sprav_ukra_ni_\(1\).doc](https://mvs.gov.ua/upload/file/sklad_kom_s_z_oc_nki_korupc_ynih_rizik_v_ta_mon_toringu_vikonannya_antikorupc_yno_programi_m_n_sterstva_vnutr_shn_h_sprav_ukra_ni_(1).doc).
- Опис ідентифікованих корупційних ризиків у діяльності МВС, чинники корупційних ризиків та можливі наслідки корупційного чи пов'язаного з корупцією правопорушення (додаток 1 до звіту за результатами оцінки корупційних ризиків у діяльності МВС від 22 лют. 2019 р.). URL: <https://nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2019/05/Ministerstvo-vnutrishnih-sprav-Ukrayiny-04.03.2019.pdf>.
- Методологія оцінювання корупційних ризиків у діяльності органів влади : рішення НАЗК від 2 груд. 2016 р. № 126. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1718-16>.
- Шатрава С. О. Запобігання корупції в діяльності органів національної поліції як необхідна складова антикорупційної політики держави. *Форум права*. 2017. № 5. С. 427–434. doi: <http://doi.org/10.5281/zenodo.206140>.
- Звіт за результатами оцінки корупційних ризиків у діяльності Міністерства внутрішніх справ України : наказ МВС України від 22 лют. 2019 р. № 121 (додаток 1 до Антикорупційної програми МВС на 2019 рік). URL: <https://nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2019/05/Ministerstvo-vnutrishnih-sprav-Ukrayiny-04.03.2019.pdf>.

Стаття надійшла до редколегії 09.04.2019

Pashkovska M. – Ph.D in Law, Senior Research Fellow, Senior Research Fellow of the Scientific Laboratory on the Problems Preventive Action and Prevent Corruption of the Educational and Research Institute No. 3 of the National Academy of Internal Affairs, Kyiv, Ukraine
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9087-0290>;

Fedorovska N. – Senior Research Fellow of the Scientific Laboratory on the Problems Preventive Action and Prevent Corruption of the Educational and Research Institute No. 3 of the National Academy of Internal Affairs, Kyiv, Ukraine
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2019-778X>

Assessment of Corruption Risks in the Activities of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine: Concept, Causes and Consequences

The **purpose** of the article is to study the legal regulation of corruption risks in the Ministry of Internal Affairs of Ukraine, highlighting the factors contributing to their implementation and methods of dealing with them. **Methodology.** Thanks to the method of synthesis of scientific developments of domestic and foreign researchers of this issue and the analysis of regulatory acts in the field of anti-corruption, the main conceptual and categorical apparatus for assessing corruption risks in the Ministry of Internal Affairs of Ukraine system has been formed. Statistics on corruption crimes committed by law enforcement officials indicate the effectiveness of the use of the questionnaire and interviewing method. **Scientific novelty.** In the article, the authors propose ways to solve the problem of reducing corruption in the system of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine thanks to a systematic approach, organizing training events and combining the efforts of public organizations, institutions and enterprises related to the management of the Ministry of Internal Affairs. **Conclusions.** Scientific and methodological developments to identify corruption risks in the activities of bodies and institutions of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine with their subsequent implementation are becoming important in the fight against corruption. Reducing the level of corruption in the system of the Ministry of Internal Affairs is possible provided that the efforts of the leadership of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine, institutions and enterprises related to the sphere of management of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine, and public organizations are combined to provide a systematic approach to preventing and combating corruption.

Keywords: corruption risk; corruption risk assessment; corruption risk factors; anti-corruption program; dishonesty; identification (identification) of corruption risk assessment; consequences of corruption risk.